

Arkivnr: 2014/927-11

Saksbehandlar: Ingvar Skeie

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Fylkesutvalet		16.11.2016
Fylkestinget		13.12.2016

Reglement for finansforvaltninga

Samandrag

Reglement for finansforvaltning skal vedtakast minst ein gong i kvar fylkestingsperiode.

Dei viktigaste endringane i forslaget til revidert reglement er at det er fastsett beløpsgrenser for plassering av ledig likviditet. Plasseringsalternativ som ein ser det lite aktuelt å nytte seg av er tekne ut av reglementet.

Grensa for kor stort eit enkelt lån kan vere er foreslått redusert frå 20 % til 10 % av låneporteføljen.

Det er elles gjort ein del justeringar i teksten, utan at dette medfører endringar i høve til det som har vore praksis fram til i dag.

Forslag til innstilling

Fylkestinget godkjenner vedlagte forslag til finansreglement for Hordaland fylkeskommune.

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Ingrid Kristine Holm Svendsen
fylkesdirektør økonomi og organisasjon

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Vedlegg

- 1 Nytt reglement for finansforvaltninga
- 2 Reglement for finansforvaltninga frå juni 2010

Fylkesrådmannen, 04.11.2016

I følge § 2 i Forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning skal «Kommunestyret og fylkestinget selv gi regler for kommunens eller fylkeskommunens finansforvaltning. Reglementet skal vedtas minst én gang i hver kommunestyre- og fylkestingsperiode.»

I mai 2016 sende Kommunal- og moderniseringsdepartementet på høring eit forslag til endring i «Forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning». I høyringsbrevet står det at «Departementets forslag innebærer at det ikke gjøres noe med de grunnleggende prinsippene i dagens regelverk.» Den viktigaste endringa er at refinansieringsrisiko må kome klart fram i rapporteringa.

Fylkesrådmannen har heller ikkje forslag om store endringar i fylkeskommunen sitt finansreglement. Etter fylkesrådmannen si vurdering har gjeldande reglement fungert på ein god måte. Når reglementet no skal gjennomgåast, er det særleg på to område fylkesrådmannen ser at det kan vere aktuelt å gjere justeringar:

Pkt. 4. Rammer og retningslinjer for plassering og forvaltning av ledig likviditet.

I perioden 2012-2015 gav bankavtalen så høg innskotsrente at det var ikkje aktuelt å plassere ledige midlar andre stader. Frå 2016 av kan det igjen bli aktuelt å vurdere plassering av midlar andre stader, t.d. i pengemarknadsfond.

For å redusere risikoen, har finansreglementet reglar om kor stor del av driftslikviditeten som kan plasserast i ulike typer verdipapir. I det gamle reglement er grensene oppgitt i prosent av den totale driftslikviditeten. Men sidan likviditeten kan svinge mykje frå dag til dag, kan det vere problematisk å fastsetje grensene på denne måten. Fylkesrådmannen vil foreslå at reglementet i staden har beløpsgrenser for ulike plasseringar.

Etter det gamle reglementet kunne andelar i pengemarknadsfond ikkje kan utgjere meir enn 75 % av den totale driftslikviditeten. Kwart enkelt pengemarknadsfond kunne ikkje utgjere meir enn det høgaste av 25 % av fylkeskommunen sin likviditet eller 150 mill. kr.

I nytt reglement er det foreslått at det maksimalt kan plasserast 100 mill. kr i kvart enkelt pengemarknadsfond. Sum plasseringar i pengemarknadsfond skal ikkje utgjere meir enn 400 mill. kr.

Det gamle reglementet opna for å plassere likviditet i statssertifikat og sertifikat utsteda av kommunar, fylkeskommunar og finansinstitusjonar. Denne moglegheita har ein ikkje nytta seg av. Ein ser heller ikkje stort behov for å gjere slike plasseringar i framtida. Fylkesrådmannen meiner difor at desse punkta kan takast ut av reglementet.

Pkt. 5. Rammer og retningslinjer for forvaltning av gjeldsporteføljen.

I seinare tid har det vorte sett fokus på refinansieringsrisiko. Kommunesektoren har i aukande grad finansierte langsiktige investeringar med kortsiktige lån, som må refinansierast jamnleg.

Risikoen for at ein ikkje får refinansierte lån vert rekna som låg, men det vil kunne ha alvorlege konsekvensar dersom ein slik situasjon skulle oppstå.

I det gamle reglement er det sagt at refinansieringsrisiko skal avgrensast ved at det enkelte lån ikkje kan utgjere meir enn 20 % av den samla gjeldsporteføljen. Gjeldsporteføljen nærmar seg no 10 mrd. kr. Dvs. at maksimal storleik på eit enkelt lån vil vere nær 2 mrd. kr. Dette er ein høg sum å handtere dersom det skulle oppstå problem med refinansiering. Fylkesrådmannen vil foreslå at grensa vert redusert slik at det enkelte lån ikkje kan utgjere meir enn 10 % av samla gjeldsportefølje. Største lånet fylkeskommunen har i dag er på 500 mill. kr.

Ein har teke inn følgjande nye setning: «Refinansiering av låneforfall skal planleggjast.» I dette ligg det at ein må sjå til at ikkje mange lån har forfall innan eit kort tidsrom. I rapporteringa til fylkestinget skal det opplysast om løpetida for lån og om verdien av lån som forfell og må refinansierast innan 12 månader.»

Andre endringar

Under pkt. 1 Formål er det teke inn ei ny setning: «Vidare er målet å minimere netto renteutgifter, samstundes som ein sikrar seg mot store negative budsjettavvik.» Uttrykket «netto renteutgifter» inneber at ein ikkje må sjå på gjeld og renteutgifter isolert, men at ein også vurderer renteinntekter og rentekompensasjonsordningar når ein t.d. skal vurdere risikoen ein er utsett for ved endringar i rentenivået.

Pkt. 7 om rapportering er korta noko ned. Ein ser ikkje behov for å gjenta i fylkeskommunen sitt reglement alt som står i forskrifta om krav til innhald i rapporteringa.

Eit konkret punkt som skal med i rapporteringa er at det skal opplysast kor stor effekt 1 prosentpoeng endring i rentenivået har for netto renteutgifter, både på 1 års sikt og i økonomiplanperioden. Ein reknar med at dette kan vere viktige opplysningar, som kanskje er lettare å forhalde seg til enn til dømes rentebindingstid og andel fast og flytande rente.

I tillegg til det som er kommentert så langt, er det gjort nokre tekstlege justeringar, som ikkje endrar realitetane. Ein har hatt mål om at reglementet skal bli kortfatta og oversiktleg.

I følgje forskrifta § 4b skal finansreglementet også omfatte langsiktige finansielle aktiva. Fylkesrådmannen meiner at Hordaland fylkeskommune ikkje har midlar som vert å definere som langsiktige finansielle aktiva, og ser difor ikkje behov for å utarbeide reglar for dette på noverande tidspunkt.

Saksprotokoll i fylkesutvalet - 17.11.2016

Fylkesrådmannen sitt forslag vart samrøystes vedteke som innstilling til fylkestinget.

Innstilling til fylkestinget

Fylkestinget godkjenner vedlagte forslag til finansreglement for Hordaland fylkeskommune.

Reglement for finansforvaltninga i Hordaland fylkeskommune

1. Formål

Hordaland fylkeskommune sin strategi for finansforvaltninga skal ivareta grunnprinsippet i kommunelova sine føresegner om god utnytting av fylkeskommunen sine samla ressursar.

Føremålet med dette reglementet er å gje rammer og retningsliner for fylkeskommunen si finansforvaltning ved å definere kva risikonivå som er akseptable for likviditets- og låneforvaltninga.

Fylkeskommunen skal utøve si finansforvaltning slik at ein ikkje tek vesentlig finansiell risiko, og slik at fylkeskommunen har midlar til å dekke sine utgifter ved forfall. Vidare er målet å minimere netto renteutgifter, samstundes som ein sikrar seg mot store negative budsjettavvik.

Finansverksemda skal utøvast i samsvar med gjeldande lover og regelverk, samt god forretningsskikk.

Dette reglementet omfattar:

- Ledig likviditet og andre midlar til driftsføremål
- Lån

Fylkeskommunen vil utarbeide reglement for langsiktige finansielle aktiva dersom det skulle bli behov for dette.

Reglementet gjeld for fylkesrådmannen og dei fylkesrådmannen peikar ut til å utøve finansforvaltninga for fylkeskommunen i samsvar med pkt. 6 i dette reglementet

2. Heimel

Heimelen for dette reglementet er lov av 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner § 52 og forskrift om kommuner og fylkeskommuners finansforvaltning av 9. juni 2009.

3. Risikoformer og definisjonar:

Kredittrisiko: Risiko for at fylkeskommunen ikkje får tilbakebetalt sitt tilgodehavande ved forfall.

Likviditetsrisiko: Risiko for at fylkeskommunen ikkje får tilbakebetalt sitt tilgodehavande til rett pris i løpet av ein avgrensa tidsperiode.

Finansieringsrisiko: Risiko for ikkje å kunne finansiere sine lånebehov.

Renterisiko: Risiko for endringar av verdier som følgje av renteendringar.

Valutarisiko: Risiko for endring i verdier som følgje av endring i valutakursar.

4. Rammer og retningslinjer for plassering og forvaltning av ledig likviditet og andre midlar rekna for driftsformål

Hovudmålsetjinga for plassering og forvaltning av ledig likviditet er å få størst mogeleg avkastning på midlane til minimal likviditets- og kredittrisiko.

Utstedar sin soliditet og plasseringa sin likviditet blir vektlagt framfor avkastning.

Fylkeskommunen skal ikkje ta valutarisiko.

Driftslikviditeten kan fordelast på:

- Bankinnskott med inntil 12 månaders løpetid
Bankar som vert nytta må minst ha rating BBB
- Andelar i pengemarknadsfond
Plassering i kvart enkelt pengemarknadsfond kan ikkje utgjere meir enn 100 mill. kr.
Sum plasseringar i pengemarknadsfond skal ikkje utgjere meir enn 400 mill. kr.
Midlar skal berre plasserast i fond forvalta av selskap med brei verdipapirforvaltning.
Det skal berre plasserast i fond med rentedurasjon inntil 12 månader.
Det skal ikkje vera begrensningar på uttaksretten i fonda som vert nytta, og midlane skal alltid vera til rådvelde.
Snitt kredittdurasjon i eit enkelt pengemarknadsfond skal ikkje overstige 18 månader.

5. Rammer og retningslinjer for forvaltning av gjeldsporteføljen

Hovudmålet med forvaltninga av låneporteføljen er å sikre nødvendig tilgang på midlar til investeringar til lågast mogeleg rentekostnad over tid.

Låneporteføljen skal vere diversifisert med omsyn til løpetid og rentebinding.

Låneopptak skal vurderast i høve til likviditetsbehov og investeringsframdrift.

Fylkeskommunen kan ta opp ordinære avdragslån og avdragsfrie lån (bulletlån).

Fylkeskommunen kan nytte obligasjons- og sertifikatmarknaden i tillegg til institusjonelle långjevarar. Som hovudregel skal det innhentast konkurrerende tilbod.

Gjeldsporteføljen bør bestå av eit mindre tal lån, likevel skal refinansieringsrisiko avgrensast ved at det enkelte lån ikkje kan utgjere meir enn 10 % av låneporteføljen.

Refinansiering av låneforfall skal planleggjast.

Renterisiko

Gjeldsporteføljen skal vere sett saman av flytande og fast rente.

Halvparten av lånegjelda bør som hovudregel ha fast rente. Andelen fast rente kan likevel variere mellom 40 % og 60 % ut frå om ein finn vilkåra for binding gunstige eller ikkje.

Gjennomsnittleg bindingstid på renta vert i låneporteføljen sett til minimum 1 år og maksimum 4 år.

For å styra renterisikoen i låneporteføljen kan fylkeskommunen nytta følgjande rentesikringsinstrument:

- a) Framtidige renteavtaler (FRA)
- b) Rentebytteavtaler (Renteswaps)

Desse 2 instrumenta skal berre nyttast som rentesikringsinstrument.

Dei kan berre nyttast i tilknytning til det einskilde lånet, og netto uteståande sikringsinstrument skal ikkje på noko tidspunkt overstige summen av uteståande og godkjende plasserings- eller finansieringsvolum.

Realisering av tap eller gevinst kan vurderast, likevel slik at posisjon etter realisering framleis fell inn under dei andre punkta i finansreglementet.

Valutarisiko.

Fylkeskommunen skal ikkje ta valutarisiko.

6. Fullmakter

Følgjande fullmakter vert delegerte til fylkesrådmannen:

Gjennomføre opptak av nye lån, herunder val av lånegjevar, finansieringskjelde, rentevilkår, bindingstid og vilkår elles.

Gjennomføre refinansiering av eksisterande lån.

Gjennomføre den løpande forvaltninga av ledig likviditet.

Inngå avtalar om kjøp og sal av rentesikringsinstrument.

7. Rapportering, rutiner og kontroll

Det skal 2 gonger i året leggjast fram rapportar for fylkestinget som viser status for fylkeskommunen si finansforvaltning. Rapporteringane skal skje basert på data pr. 30. april og 31. august. I tillegg skal det etter utgangen av året leggjast fram ein rapport for fylkestinget som viser utviklinga gjennom året og status ved utgangen av året.

Rapporteringa skal dokumentere at finansforvaltninga er i samsvar med alle krav som er fastsette i dette reglementet. Om det skulle oppstå avvik, skal dette kommenterast. Det skal visast korleis avvik snarast råd kan rettast opp.

Risiko ved endringar i rentenivået skal kommenterast. Det skal opplysast kor stor effekt 1 prosentpoeng endring i rentenivået har for netto renteutgifter, både på 1 års sikt og i økonomiplanperioden.

Ein viser elles til § 7 i forskrifta om innhaldet i rapporteringa.

8. Evaluering av reglement for finansforvaltning

Fylkesrådmannen skal gjennomføre ei årlig evaluering av reglementet for finansforvaltninga. Ved vesentlige endringar i rammevilkåra, skal fylkesrådmannen snarast legge fram forslag til endringar i reglementet for fylkestinget.

 HORDALAND FYLKESKOMMUNE	Reglement for finansforvaltninga i HFK			
	Dokumenttype: Overordna gjennomf.dok	Godkjend av: Fylkestinget	Gjeld frå: 8. juni 2010	Tal sider: 4
	Utarbeidd av: Budsjettseksjonen	Godkjend dato: 8. juni 2010	Revidert dato:	Arkivsak: 200909874-2

1. Formål

Hordaland fylkeskommune sin strategi for finansforvaltninga skal ivareta grunnprinsippet i kommunelova sine føresegner om god utnytting av fylkeskommunen sine samla ressursar.

Føremålet med dette reglementet er å gje rammer og retningslinjer for fylkeskommunen si finansforvaltning ved å definera kva risikonivå som er akseptable for likviditets- og låneforvaltninga.

Fylkeskommunen skal utøve si finansforvaltning slik at ein ikkje tek vesentlig finansiell risiko, og slik at fylkeskommunen har midlar til å dekkja sine utgifter ved forfall.

Finansverksemda skal utøvast i samsvar med gjeldande lover og regelverk, samt god forretningsskikk.

Dette reglementet omfattar

ledig likviditet og andre midlar til driftsføremål
lån

Fylkeskommunen vil seinare utarbeida reglement for langsiktige finansielle aktiva dersom det skulle verta behov for dette.

Reglementet gjeld for fylkesrådmannen og dei fylkesrådmannen peikar ut til å utøva finansforvaltninga for fylkeskommunen i samsvar med pkt. 6 i dette reglementet

2. Heimel

Heimelen for dette reglementet er lov av 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner § 52 og forskrift om kommuner og fylkeskommuners finansforvaltning av 9. juni 2009

3. Risikoformer og definisjonar:

Kredittrisiko: Risiko for at fylkeskommunen ikkje får tilbakebetalt sitt tilgodehavande ved forfall.

Likviditetsrisiko: Risiko for at fylkeskommunen ikkje får tilbakebetalt sitt tilgodehavande til rett pris i løpet av ein avgrensa tidsperiode.

Finansieringsrisiko: Risiko for ikkje å kunne finansiere sine lånebehov.

Renterisiko: Risiko for endringar av verdjar som følgje av renteendringar.

Valutarisiko: Risiko for endring i verdjar som følgje av endring i valutakursar.

 HORDALAND FYLKESKOMMUNE	Reglement for finansforvaltninga i HFK			
	Dokumenttype: Overordna gjennomf.dok	Godkjend av: Fylkestinget	Gjeld frå: 8. juni 2010	Tal sider: 4
	Utarbeidd av: Budsjettseksjonen	Godkjend dato: 8. juni 2010	Revidert dato:	Arkivsak: 200909874-2

4. Rammer og retningslinjer for plassering og forvaltning av ledig likviditet og andre midlar rekna for driftsformål

Hovudmålsetjinga for plassering og forvaltning av ledig likviditet er å få størst mogeleg avkastning på midlane til minimal likviditets- og kredittrisiko.

Utstedar sin soliditet og plasseringa sin likviditet blir vektlagt framfor avkastning.

Fylkeskommunen skal ikkje ta valutarisiko.

Driftslikviditeten kan fordelast på:

Bankinnskot med inntil 12 månaders løpetid

bankar som vert nytta må minst ha rating BBB

Sertifikat utferda eller garantert av den norske stat

Lån til kommunar og fylkeskommunar

Slike lån skal i sum ikkje utgjera meir enn 50 % av den totale driftslikviditeten. Kvart enkelt lån skal ikkje utgjera meir enn 15 % av den totale driftslikviditeten.

Lån utferda eller garantert av finansinstitusjonar med minimum rating BBB-

Slike lån skal i sum ikkje utgjera meir enn 50 % av den totale driftslikviditeten. Kvart enkelt lån kan berre utgjera 5 % av den totale driftslikviditeten.

Andelar i pengemarknadsfond

Slike andelar i verdipapirfond skal ikkje utgjera meir enn 75 % av den totale driftslikviditeten.

Kvart enkelt verdipapirfond kan ikkje utgjera meir enn det høgaste av 25 % av

fylkeskommunen sin likviditet eller 150 mill kr.

Ein kan ikkje binda midlane meir enn 12 månader.

For plassering i pengemarknadsfond gjeld følgjande avgrensingar:

Midlar skal berre plasserast i fond forvalta av selskap med brei verdipapirforvaltning.

Det skal berre plasserast i fond med rentedurasjon inntil 12 månader

Det skal ikkje vera begrensingar på uttaksretten i fonda som vert nytta, og midlane skal alltid vera til rådvelde

Snitt kreditturasjon i eit enkelt pengemarknadsfond skal ikkje overstiga 18 månader.

5. Rammer og retningslinjer for forvaltning av gjeldsporteføljen

Hovudmålsetjinga med forvaltninga av låneporteføljen i fylkeskommunen er å oppnå ein stabil rentekostnad over tid til lågast mogeleg kostnad og risiko. Låneporteføljen skal vera diversifisert med omsyn til løpetid og rentebinding.

Låneopptak skal vurderast i høve til likviditetsbehov og investeringsframdrift.

Gjeldsporteføljen bør bestå av eit mindre tal lån, likevel skal refinansieringsrisiko avgrensast ved at det enkelte lån ikkje kan utgjera meir enn 20 % av den samla gjeldsporteføljen.

 HORDALAND FYLKESKOMMUNE	Reglement for finansforvaltninga i HFK		
	Dokumenttype: Overordna gjennomf.dok	Godkjend av: Fylkestinget	Gjeld frå: 8. juni 2010
Utarbeidd av: Budsjettseksjonen	Godkjend dato: 8. juni 2010	Revidert dato:	Arkivsak: 200909874-2

Gjeldsporteføljen skal vera sett saman av flytande og fast rente.

Halvparten av lånegjelda bør som hovudregel ha fast rente. Andelen fast rente kan likevel variera mellom 40 % og 60 % ut frå om ein finn vilkåra for binding gunstige eller ikkje.

Fylkeskommunen kan ta opp ordinære avdragslån og avdragsfrie lån (bulletlån).

Fylkeskommunen kan nytta obligasjons- og sertifikatmarknaden i tillegg til institusjonelle långjevarar. Som hovudregel skal det innhentast konkurrerende tilbod.

Renterisiko

Gjennomsnittleg bindingstid på renta vert i låneporteføljen sett til minimum 1 år og maksimum 4 år.

For å styra renterisikoen i låneporteføljen kan fylkeskommunen nytta følgende rentesikringsinstrument:

- a) Framtidige renteavtaler (FRA)
- b) Rentebytteavtaler (Renteswaps)

Desse 2 instrumenta skal berre nyttast som rentesikringsinstrument.

Dei kan vidare berre nyttast i tilknytning til det einskilde lånet, og netto uteståande sikringsinstrument skal ikkje på noko tidspunkt overstige summen av uteståande og godkjende plasserings- eller finansieringsvolum.

Realisering av tap eller gevinst kan vurderast, likevel slik at posisjon etter realisering framleis fell inn under øvrige punkter i finansieringsstrategien.

Valutarisiko.

Fylkeskommunen skal ikkje ta valutarisiko .

6. Rammer og retningslinjer for forvaltning av langsiktige finansielle aktiva.

Dersom fylkeskommunen får ytterlegare midlar som kan plasserast langsiktig i kapitalmarknaden skal fylkeskommunen utarbeida strategi og instruksar for slik plassering. Strategien og instruksane skal oppfylle dei krav som er sette i Forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning av 9. juni 2009.

7. Fullmakter

Innanfor de generelle retningslinjer vert følgjande fullmakter delegerte til fylkesrådmannen:

Med basis i finansieringsstrategien gjennomføre opptak av nye lån, herunder val av lånegjevar, finansieringskjelde, rentevilkår, bindingstid og vilkår elles.

Gjennomføre refinansiering av eksisterande lån.

Gjennomføre den løpande forvaltninga av ledig likviditet og andre midlar til bruk for driftsføremål.

 HORDALAND FYLKESKOMMUNE	Reglement for finansforvaltninga i HFK		
	Dokumenttype: Overordna gjennomf.dok	Godkjend av: Fylkestinget	Gjeld frå: 8. juni 2010
Utarbeidd av: Budsjettseksjonen	Godkjend dato: 8. juni 2010	Revidert dato:	Arkivsak: 200909874-2

Gjennomføre forvaltninga av langsiktige aktiva, herunder inngå avtalar om aktiv forvaltning når det er gjort vedtak om slik forvaltning.

Inngå avtalar om kjøp og sal av rentesikringsinstrument.

8. Rapportering, rutiner og kontroll

Rapporteringa skal informera om faktiske resultat av finansforvaltninga, samt finansforvaltninga si eksponering i høve til de rammer og retningslinjer som er fastsette i strategien.

Det skal 2 gonger i året leggjast fram rapporter for fylkestinget som viser status for fylkeskommunen si finansforvaltning. Desse rapporteringane skal skje basert på data pr. 30. april og 31. august. I tillegg skal det etter utgangen av året leggjast fram ein rapport for fylkestinget som viser utviklinga gjennom året og status ved utgangen av året.

Rapporteringa skal visa:

Samansetjinga av aktiva

Marknadsverdi, samla og fordelt på dei ulike typar aktiva

Samansetjinga av passiva

Verdi, samla og fordelt på dei ulike typar passiva

Bindingstid rente

Andel fast/flytande rente

Vidare skal det kommenterast:

Vesentlege marknadsendringar

Endringar i risikoeksponering

Avvik mellom faktisk forvaltning og krava i finansreglementet

Marknadsrenter og eigne marknadsvilkår

Renteinntekter/Lånekostnader

9. Evaluering av reglement for finansforvaltning

Fylkesrådmannen skal gjennomføre ei årlig evaluering av reglementet for finansforvaltninga.

Ved vesentlige endringar i rammevilkåra, skal fylkesrådmannen snarast legge frem forslag til endringar i reglementet for fylkestinget.